

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupený Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9 – Libeň, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2 – Nové Město, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2018, čj. MPSV-2018/223501-911, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 1. 2021, čj. 13 Ad 3/2019-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Eduardu Benešovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 3 146 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce požádal úřad práce o přiznání doplatku na bydlení za měsíc červen 2018. Úřad práce dávku žalobci nepřiznal na základě § 63 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, protože žalobce neumožnil provést sociální šetření na ubytovně, kde v tu dobu bydlel. Tím znemožnil ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši. Proti rozhodnutí úřadu práce se žalobce odvolal, ale žalovaný odvolání zamítl. Rozhodnutí žalovaného žalobce následně napadl žalobou u městského soudu, který žalobu rovněž zamítl.

[2] Proti rozsudku městského soudu žalobce (stěžovatel) podal kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel tvrdí, že provedení prohlídky v pokoji

na ubytovně, kde bydlí, by bylo v rozporu s právem na soukromí. Úřad práce mohl stav pokoje zjistit např. dotazem u provozovatele ubytovny. Místní šetření vyřízení žádosti jen zdrželo. Zamítnutí žádosti stěžovatel označil za tvrdost zákona, kterou městský soud neodstranil.

[3] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] NSS se prakticky stejnou situací nynějšího stěžovatele zabýval již opakovaně v rozsudcích ze dne 9. 11. 2020, čj. 4 Ads 184/2020-59, a ze dne 22. 4. 2021, čj. 2 Ads 376/2020-45, ve kterém šlo o stejnou dávku za červenec 2018 a kde stěžovatel použil totožnou argumentaci jako nyní (2 Ads 376/2020, bod 8). Ze závěrů těchto rozsudků tedy NSS i v této věci vychází.

[6] Pokud žadatel o dávku nedá souhlas se vstupem do obydlí, znemožní provedení sociálního šetření, popřípadě šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, může být žádost o dávku zamítnuta (§ 63 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

[7] Jak již poznamenal městský soud, zákon o pomoci v hmotné nouzi je vystavěn na tom, že je nutné oprávněným osobám v hmotné nouzi pomáhat. Na druhé straně je nezbytné, aby osoby tento systém nezneužívaly (srov. též rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2017, čj. 6 Ads 220/2016-32). Veřejné prostředky, ze kterých jsou doplatky na bydlení poskytovány, je potřeba chránit před neoprávněným využíváním. Je proto namístě, aby správní orgány (zde pobočka úřadu práce) ověřovaly, zda jsou žadatelé o dávky skutečně v hmotné nouzi (2 Ads 376/2020, bod 17).

[8] Sociální šetření představuje jeden z možných prostředků k řádnému zjištění skutkového stavu. Není nutné je vždy provádět, nelze však na ně ani nahlížet jako na nějaké krajní opatření (4 Ads 184/2020, bod 14, 2 Ads 376/2020, bod 18). Sociálním šetřením se ověřují skutečnosti, které v řízení o přiznání doplatku na bydlení žadatel dosud dokládal listinnými prostředky (2 Ads 376/2020, bod 17).

[9] Pokud stěžovatel žádá o finanční plnění z veřejných rozpočtů, lze od něj požadovat přiměřenou součinnost (4 Ads 184/2020, bod 15). Sociální šetření (zde v podobě prohlídky pokoje na ubytovně) může představovat zásah do soukromí a nedotknutelnosti obydlí stěžovatele a osob, které s ním obydlí sdílejí. Nejedná se však o natolik závažný zásah, aby jej v nynější věci stěžovatel nebyl případně povinen strpět. Stěžovatel obýval pokoj na ubytovně, kde je z povahy věci míra soukromí nižší. Stěžovatel v žádosti pouze uvedl, že na pokoji v ubytovně bydlí se svou matkou; jiné poznatky úřad práce neměl. Stěžovateli měl dostatečný čas, aby umožnil sociální šetření. Byl poučen o následcích, pokud šetření neumožní. Úřadu práce nelze vytýkat, že se pokusil zjistit a ověřit potřebné údaje v souvislosti s žádostí přímo, tj. sociálním šetřením, nikoli zprostředkovaně, např. dotazem na provozovatele ubytovny (4 Ads 184/2020, bod 17, 2 Ads 376/2020, bod 22). Stejně tak nelze úřadu práce vytýkat, že dávku za této situace nepřiznal.

pokračování

[10] S ohledem na vše výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[12] Stěžovateli byl ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Eduard Beneš (usnesení NSS ze dne 11. 3. 2021, čj. 10 Ads 29/2021-19). Advokátovi s přihlédnutím k § 7 bodu 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává soud odměnu za zastupování 2 000 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti) a paušální náhradu hotových výdajů 600 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, odměna a náhrada hotových výdajů se zvyšuje o DPH ve výši 21 % (546 Kč). Celková částka, která činí 3 146 Kč, bude k rukám advokáta proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu